

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การปรับนโยบายการพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 เพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจถดถอย (พ.ศ. 2540)

ชื่อผู้เขียน : นายคิลก ฌ พัทลุง

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร.จิร โชค วีระสัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล ราชภัณฑารักษ์
3. รองศาสตราจารย์ สุรพันธ์ หับสุวรรณ

ปีการศึกษา : 2540

การศึกษานี้ใช้วิธีการศึกษาแบบเชิงพรรณนา โดยทำการวิเคราะห์นโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ ในการพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)

ประเทศไทยได้เริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่แผนพัฒนาฉบับที่ 1 ถึงฉบับที่ 7 (2504-2539) รวมเวลา 35 ปี นั้นก่อให้เกิดผลทั้งในทางบวกและลบต่อสังคมส่วนรวม จึงได้นำผลดังกล่าวมาเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนพัฒนาฉบับที่ 8 อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2540 เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจอันเป็นผลจากภาวะฟองสบู่แตก (bubble economy) ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับนโยบาย กลยุทธ์ และมาตรการที่ใช้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 เพื่อให้มีความเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ

ถดถอยและเพื่อแก้ไขปัญหการว่างงานที่เกิดจากแรงงานอพยพจากภาคอุตสาหกรรม
กลับคืนสู่ภาคเกษตรกรรม

ปรัชญาของการพัฒนาการเกษตรในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 คือ “พัฒนาคุณภาพ
ชีวิต ผลิตเพื่อแข่งขัน สัมพันธ์กับทรัพยากรธรรมชาติ” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาการ
เกษตรให้อัตราการขยายตัวของภาคเกษตรไว้ร้อยละ 2.9 ต่อปี และมีนโยบายสำคัญ 9
ประการ คือ 1) นโยบายการปรับโครงสร้างการเกษตร 2) นโยบายการเพิ่มประสิทธิ
ภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต 3) นโยบายการปรับปรุงคุณภาพและการแปรรูป
4) นโยบายการปรับโครงสร้างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 5) นโยบายการออมใน
ชนบท 6) นโยบายปุ๋ยและสารเคมี 7) นโยบายการจัดการทรัพยากรป่าไม้ ดิน น้ำ
ชายฝั่งทะเล และชีวภาพ 8) นโยบายการเตรียมการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิ
อากาศโลก 9) นโยบายการเตรียมการสำหรับทศวรรษที่ 21

วิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2540-2541 ได้ส่งผลให้นโยบายการ
พัฒนาการเกษตรในต้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 เกิดจุดอ่อนขึ้นในประเด็นต่าง ๆ ดังนั้น
มีความจำเป็นต้องปรับนโยบายพัฒนาการเกษตร โดยเน้นประเด็นสำคัญ 3 เรื่อง ได้แก่
1) การปรับโครงสร้างการเกษตร 2) การพัฒนาการเกษตรแปรรูป 3) การพัฒนา
เทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูปการเกษตร